

V&O
Vrij & Onafhankelijk

 PARTIJ VAN DE ARBEID

lokaal!

“EEN UITNODIGING OM MEE TE DOEN”

Politiek Akkoord raadsperiode 2014-2018

Raadsfracties V&O, Lokaal! en PvdA Gemeente Vaals

april 2014

“Een uitnodiging om mee te doen”

Politiek Akkoord 2014-2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1. Gemeenteraadsverkiezingen 2014	3
1.2. Voortzetten koers	3
1.3. Wat willen we bereiken?	4
1.4. Uitvoeringsafspraken	4
1.5. Politiek Akkoord	4
2. Koers komende 4 jaren	5
2.1. Strategische visie Vaals 2020	5
2.2. Bestuurlijke koers 2014-2018	6
2.3. Financiële kaders	7
Thema's en Programmalijnen	
3. Leefbaarheid en verbondenheid	8
4. Woon- en leefomgeving	13
5. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid	17
6. Bestuur en dienstverlening	20
Nawoord	24

“Een uitnodiging om mee te doen”

Politiek Akkoord 2014-2018

1. Inleiding

1.1. Gemeenteraadsverkiezingen 2014

Met het Politiek Akkoord van de vorige raadsperiode werd een nieuwe stijl van besturen geïntroduceerd. Besturen samen met de inwoners van Vaals. Niet alleen in woord, maar ook in daad. Met de titel van dit nieuwe Politieke Akkoord willen we graag iedereen uitnodigen mee te doen, de samenleving gezamenlijk vorm te geven en de onderlinge verbondenheid te versterken. Inwoners laten meedenken en meepraten over hetgeen er dient te gebeuren, zoveel mogelijk rekening houden met de wensen en behoeften van onze inwoners. En vanuit dat meedenken en meepraten vooral ook meedoen. Een samenleving, waarin iedereen naar vermogen zijn verantwoordelijkheid kan nemen en kan participeren. Dat was het parool en de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart 2014 maakten duidelijk dat de inwoner van Vaals zich in grote lijnen kan vinden in deze vernieuwende aanpak. Met dit Politiek Akkoord reiken wij graag iedereen de hand om er iets moois van te maken.

1.2. Voortzetten koers

Het proces van collegevorming is mede gestart met een verkenning van prioriteiten van de verschillende fracties. Geconstateerd werd dat alle fracties zeer betrokken zijn bij de lokale samenleving en inhoudelijk op hoofdlijnen grotendeels een gelijke koers wensen te varen. Een koers die de afgelopen jaren is ingezet en verdere continuering en op onderdelen aanscherping verdient.

Dit is ook het vertrekpunt geweest, op het moment dat bleek dat collegevorming door de raadsfracties V&O, Lokaal! en PvdA op de meeste steun zou kunnen rekenen. Uit dit proces is het voorliggende Politiek-Akkoord 2014-2018 voortgekomen. In dit document zult u ontdekken dat de ingeslagen koers, die gebaseerd is op de Strategische Visie Vaals 2020 wordt gecontinueerd. Maar ook worden duidelijk nieuwe accenten geplaatst in de diverse programmalijnen.

1.3. Wat willen we bereiken ?

We willen luisteren naar geluiden uit de samenleving. Dat doen we in een open gesprek over de vraagstukken die spelen en we staan open voor nieuwe ideeën en initiatieven van inwoners, instellingen en bedrijven.

Natuurlijk toetsen we die aan onze doelstellingen. Deze bestuursstijl in de gemeente Vaals sluit nadrukkelijk aan bij de door ons uitgedragen ‘samenredzaamheid’. We dienen het belang van onze inwoners in samenwerking met de samenleving, de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie.

1.4. Uitvoeringsafspraken

De bestuurlijke koers wordt in dit Politiek Akkoord op onderdelen ook vertaald in diverse – min of meer concrete – uitvoeringsafspraken.

Daarbinnen is zonder meer ruimte voor inbreng van de gemeenteraad, inwoners en maatschappelijke partners. Deze afspraken vormen voor ons de kapstok om de komende vier jaren onze aanpak en beleidsvoornemens uit de jaarlijkse programmabegroting te spiegelen aan het akkoord.

Per jaar zal worden beoordeeld welke opdrachten in dat jaar nader ingevuld dienen te worden. Daarbij geven we reeds op voorhand aan dat de opsomming in dit document niet limitatief zal zijn. Bovendien zal voldoende ruimte gegeven worden aan de dynamiek, waardoor bepaalde opdrachten in de loop van de tijd wellicht noodzakelijk in een ander perspectief worden geplaatst.

1.5. Politiek Akkoord

Met dit Politiek Akkoord leggen wij een stevige en duidelijke visie en koers neer voor de komende jaren. Een koers, die de samenleving verdient. Zoals in de titel aangegeven, nodigen wij deze samenleving graag uit om met ons mee te doen. Wij staan ook open voor additionele voorstellen van de andere raadsfracties, indien deze aansluiten bij onze koers, dan wel op onderdelen een versterking kunnen zijn.

“Een uitnodiging om mee te doen”

Politiek Akkoord 2014-2018

2. Koers komende 4 jaren

In de inleiding is aangegeven dat dit nieuwe Politiek Akkoord voor een belangrijk deel de in het vorige Politiek Akkoord ingeslagen weg voortzet. Links en rechts vindt aanscherping plaats en worden (nieuwe) accenten geplaatst.

2.1. Strategische visie Vaals 2020

De gekozen richting is gebaseerd op een lange termijnvisie, die zijn oorsprong vindt in de Strategische Visie Vaals 2020. We realiseren ons dat deze visie, middels een uitgebreid interactief proces in 2008 samengesteld, derhalve enigszins als star zou kunnen worden ervaren. We staan dan ook open voor de dynamiek van het tijdgewricht en voor nieuwe inzichten. Desondanks zijn we van mening dat de kern van onze strategische visie nog steeds actueel is. Die kern gaat uit van het centrale doel: het **versterken van de leefkwaliteit** met een nadrukkelijke **oriëntatie op de lokale samenleving en de belangen van onze inwoners**.

De inspanningen moeten gericht zijn op het stimuleren en faciliteren van de onderlinge verbondenheid en gemeenschapszin, het versterken van de kwaliteit van de woonomgeving en het evenwichtig gebruik van het buitengebied alsmede het verbeteren van de economische mogelijkheden van inwoners en ondernemers.

Vanwege de complexiteit van de huidige werkelijkheid is gekozen voor een integrale aanpak. Een samenhangend beleid op het gebied van leefbaarheid, aantrekkelijk wonen en toeristische kwaliteit. Een beleid gericht op het willen zien van mogelijkheden en het benutten van kansen. Er is een overduidelijk besef dat de kansen voor Vaals met name ook in euregionaal verband zijn gelegen.

Deze visie blijven wij onderschrijven, met de aantekening dat we oog en oor open houden voor de dynamiek van de realiteit.

2.2. Bestuurlijke koers 2014-2018

Het gemeentebestuur zal de komende jaren verdere stappen zetten op de weg van de **bestuursstijl**, zoals die de afgelopen jaren is ingeslagen.

Een stijl die zich vooral kenmerkt door een **direct contact met onze inwoners**, waarbij onderlinge dialoog van grote waarde is.

Wij hebben ingezet op het delen van verantwoordelijkheden en het samen denken en praten over beleid en uitvoering. Wij hebben de afgelopen tijd geconstateerd dat veel inwoners en instanties een actieve bijdrage leveren aan leefbaarheid en leefomgeving.

Die activiteit willen wij van harte ondersteunen, omdat dit voor ons dé manier is om **gemeenschapszin en verbondenheid** te versterken.

De komende jaren zullen gekenmerkt worden door een grote verschuiving van verantwoordelijkheden op het gebied van het sociale domein. De zogenaamde drie decentralisatieopgaven op het gebied van de AWBZ-begeleiding, Jeugdzorg en Participatiewet stellen ons niet alleen voor grote opgaven, maar bieden ons ook kansen. Wij zien die kansen door intensief in te gaan zetten op een **sociaal/culturele omslag**. Een innovatieve aanpak, die ertoe moet leiden dat de directe omgeving actief is en hulp biedt aan hen die het nodig hebben om naar vermogen te kunnen participeren. Wij haken niet aan bij de landelijke trend van zelfredzaamheid, maar werken aan een samenleving die dit in gezamenlijkheid oppakt, de zogenaamde **samenredzaamheid**.

Oog voor de leefkwaliteit betekent ook aandacht voor de woon- en leefomgeving, voor natuur en landschap.

De ingezette koers van **stilte- en leefkwaliteit** wordt verder ingevuld en waar nodig uitgebouwd.

Beleving van stilte, rust en ruimte zien wij als collectieve waarden voor de kwaliteit van leven in onze gemeenschap. Een kwaliteit van leven die gestoeld is op de principes van Cittaslow. Cittaslow is immers een bewustzijn c.q. oriëntatie die de gemeente Vaals onderscheidend maakt op het gebied van kwaliteit van leven, manier van met elkaar omgaan en duurzaamheid. Hiermee is Cittaslow als rode draad terugkomend in al onze beleidsvelden. **Duurzaamheid** is daarbij een belangrijk thema, een vast onderdeel van beleid.

Onze koers zal onverminderd gericht zijn op het werven van **nieuwe inwoners en ondernemers**, waarbij we met name de euregionale context op de voorgrond plaatsen.

In dat euregionaal perspectief zullen wij ook onze inspanningen intensiveren als het gaat om het verbeteren van de sociale omgeving en de **arbeidsmarktpositie** van onze inwoners.

Wij zijn overtuigd van de unieke kansen en het onderscheidende vermogen dat de gemeenschap Vaals heeft c.q. kan ontwikkelen.

Vanuit een vernieuwende en ontwikkelingsgezinde aanpak steken wij nadrukkelijk in op het behouden en aantonen van de meerwaarde van het lokale bestuur voor onze samenleving.

Wij concentreren ons op het houden van de **lokale regie** op beleidsvelden die er voor onze inwoners direct toe doen: Zaken die niet van grote afstand voor onze inwoners kunnen worden geregeld, maar vanuit een directe dialoog en kennis van de omgeving rechtstreeks met onze inwoners worden geëffectueerd. Hierbij is ruimte voor maatwerk van eminent belang. Echter, hetgeen efficiënter/beter op afstand geplaatst kan worden, zetten wij op afstand.

Kortom: wij wensen samen met onze inwoners te werken aan een dynamische leefgemeenschap. Dit doen we vanuit een **integraal concept**. Samenhang van beleid en uitvoering is daarbij cruciaal. Beleid dat gericht moet zijn op het versterken van de kwaliteit van onze samenleving. Dit integrale beleid is reeds enkele jaren ingezet en verdient continuering. Ook de huidige projecten die van groot strategisch belang zijn voor de gemeenschap van Vaals worden voortgezet.

2.3. Financiële kaders

Wij realiseren ons dat de financiële druk op gemeenten groot is, zeker nu de risico's die gepaard gaan met de decentralisatie-opgaven onduidelijk zijn. Wij streven naar een stabiele financiële positie. In de afgelopen periode zijn reeds ombuigingen doorgevoerd om de gemeentelijke uitgaven binnen de perken te houden. De **belastingdruk in Vaals** is laag in verhouding met de omliggende gemeenten. Dat willen we zo houden. De inspanningen mogen niet voor niets zijn geweest. Wij denken een belangrijk deel van de financiële druk vanuit de decentralisaties op te kunnen vangen door **vernieuwend te werken**, zorg dicht bij onze inwoners te organiseren en via deze aanpak onnodige bureaucratie en kosten te voorkomen. Maar we blijven zeer alert op risico's. In beginsel zullen wij geen structurele uitgaven verrichten als er ook geen overeenkomstige structurele dekkingsmiddelen voorhanden zijn en wensen de algemene reserve niet onnodig aan te spreken, ook al is de omvang daarvan nog steeds ruim boven de norm.

Het past daarom ons inziens niet in dit Politiek Akkoord een veelheid aan nieuw beleid en ontwikkelingen aan te kondigen, als de financiële middelen daartoe niet direct voorhanden zijn. Wij zien hierin juist de uitdaging vanuit de huidige beleidslijnen met de juiste accenten onze koers nog krachtiger neer te zetten en de gemeenschap Vaals op een passende manier te ondersteunen.

“Een uitnodiging om mee te doen”

Politiek Akkoord 2014-2018

3. Leefbaarheid en verbondenheid

De bestuurlijke koers 2014-2018 geeft op hoofdlijnen de richting weer, die wij wensen te volgen. Vanuit die koers zien wij een groot aantal speerpunten van ontwikkeling voor de komende jaren. Die speerpunten brengen we onderstaand samen in een aantal programmalijnen. Kenmerkend is dat vanuit deze programmalijnen een integrale aanpak van beleid en uitvoering zal worden voortgezet en waar nodig aangezet.

Onderstaand gaan we in op de programmalijnen die nauw verbonden zijn met het thema leefbaarheid en verbondenheid.

3.1. Decentralisaties sociaal domein en samenredzaamheid

De decentralisaties in het sociale domein vormen een grote uitdaging voor gemeenten. Niet alleen komen er nieuwe taken op gemeenten af, de bezuinigingen zijn fors. Gemeenten moeten dus meer gaan doen met minder geld en de eigen kracht van inwoners gaan aanspreken.

Het is van eminent belang dat over dit onderwerp goed gecommuniceerd wordt met onze inwoners en dat heel gericht wordt ingespeeld op de wensen van de doelgroepen. Hulp dient in eerste instantie in de directe omgeving gezocht te worden. Maatwerk en samenredzaamheid zijn hierbij sleutelwoorden. De noodzakelijke hulp wordt gegarandeerd.

Een coöperatiemodel is een mogelijke ondersteuning bij de samenredzaamheid. In een coöperatie wordt een netwerk opgezet waarbij participanten een financiële én een maatschappelijke bijdrage (naar mogelijkheden) inbrengen en daarvoor vanuit de coöperatie hulp en ondersteuning naar behoefte terug krijgen. Het doel is tweeledig: elkaar helpen en mensen verbinden.

Uitvoeringsafspraken:

- Budget voor innovatie en preventieve activiteiten.
- Stimuleren samenredzaamheid.
- Continueren en uitbouwen Vaals Helpt.
- Inzetten coöperatiemodel als pilot en bij gebleken behoefte ondersteunen.

3.2. Gemeenschapszin en verbondenheid

Gemeente staat voor gemeenschap. Gemeenschap betekent samenleven. En samenleving is geen samenleving zonder onderlinge verbondenheid. Als de gemeenschapszin in grote mate wordt aangetast, verwordt een samenleving tot het 'bij elkaar in de buurt wonen' van individualisten. Als de samenleving niet meer samen leeft, is de basis onder elke gemeenschap verdwenen. Daarom is onderlinge verbondenheid voor ons de allerbelangrijkste ambitie van bestuur en gemeentelijk handelen. Juist nu is onze aandacht voor onderlinge verbondenheid heel erg gewenst. De samenleving verandert, we gaan van de zogenaamde verzorgingsstaat naar een participatiemaatschappij. Inwoners krijgen meer eigen verantwoordelijkheid. Dat vraagt om maatwerk, om een aanpak die niet overal gelijk kan en hoeft te zijn.

Uitvoeringsafspraken:

- Experimenteren met en continueren van een wijkgerichte aanpak, waarin de nadruk ligt op het stimuleren dat mensen 'meedoen' in de samenleving, er onderling voor willen gaan. De rol van de gemeente is in deze vooral faciliterend, leveren van maatwerk.

3.3. Actief burgerschap

Wij wensen initiatieven vanuit de samenleving/wijk, die een goede bijdrage leveren aan de gemeenschapszin, te ondersteunen met een beperkte financiële bijdrage. Financiële ruimte hiertoe wordt gezocht binnen de bestaande budgetten.

Ten aanzien van de buurtplatforms/wijkraden/dorpscommissies is de nadruk gelegen op het faciliteren van het meedoen, meepraten en meedenken. Initiatief en werkwijze is aan de bewoners en de cultuur van de wijken, want initiatieven ontstaan niet primair vanuit organieke systemen en organisaties, maar door het bundelen van mensen met bepaalde interesses of affiniteit rondom een bepaald thema. De door ons omarmde uitgangspunten luiden:

- Accent leggen op meedoen en activering;
- Ondersteunen en versterken gemeenschapszin en verbondenheid;
- Meedenken en praten vanuit meedoen.

Wij willen daarnaast kijken hoe wij nog beter komen tot buurtbetrokkenheid. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de inzet van sociale media en online fora.

Uitvoeringsafspraken:

- Verbinden en faciliteren initiatieven.

- Bijdragen aan inwonersinitiatieven.
- Samenwerken en inzetten op activiteiten die inspireren en energie geven.
- Inzetten op actief burgerschap via digitale weg.
- Meer betrokkenheid van kinderen en jongeren stimuleren en initiatieven ondersteunen.

3.4. Vrijwilligers

Al met al zit het vrijwilligerswerk goed in de genen van de inwoners van de gemeente Vaals besloten. Wij hebben een vrijwilligersdag en een vrijwilligerscentrale. Deze laatste helpt mensen bij het zoeken naar passend werk als vrijwilliger. Daarnaast ondersteunt zij onder meer organisaties op het gebied van Vrijwilligerswerk en maatschappelijke stages, verzorgt zij het cursusaanbod en is op het gebied van mantelzorg het aanspreekpunt.

Uitvoeringsafspraken:

- Waarderen/samenbrengen van vrijwilligers.
- Continueren en uitbouwen activiteiten vrijwilligerscentrale.

3.5. Zorg voor jong en oud

Door de toenemende vergrijzing ontstaat er steeds meer noodzaak invulling te geven aan het thema “wonen met zorg”. Ook onze inwoners zijn door de extramuralisering langer genooddaakt in de eigen woning te blijven wonen en daar en in de omgeving hulp en ondersteuning te ontvangen. Voor de gemeente is het belangrijk over zo optimaal mogelijke woonmilieus voor kwetsbare groepen te beschikken.

De betrokken doelgroepen zijn; ouderen, gehandicapten en GGZ-cliënten. Een groot aandeel van hen zal niet meer doorstromen naar een intramurale setting, maar de zorg aan huis ontvangen.

Door deze wijziging zullen er binnen de genoemde doelgroepen, groepen mensen ontstaan die kwetsbaar zijn; mede door een combinatie van factoren: alleenstaand, laag inkomen, teruglopende pensioen, dementerend, weinig mantelzorg en familie in de buurt. Met name nu deze groep is aangewezen op de "gewone" woningmarkt.

Bij het onderwerp Wonen met Zorg gaat het met name over intramurale zorgplaatsen (verzorging/verpleging), verzorgd wonen (aanleunwoningen), zorg aan huis (innovaties, hulpmiddelen, voorzieningen), geschikt wonen (levensloopbestendig), voorzieningen in de wijk, formele en informele zorg. Van belang is een oriëntatie op o.a. visie, huidige situatie, behoeften aan wonen met zorg, mogelijkheden en wenselijke activiteiten. Concreet uitmondend in een visie en plan van aanpak “Wonen met Zorg”.

Zorg voor jeugd betekent vooral investeren in preventie en het creëren van een goed sociaal klimaat. Ruimte bieden en mogelijkheden scheppen voor spelende en sportende kinderen, faciliteren van creatieve jeugd (op school, in verenigingen en andere verbanden), ontmoeting van jongeren op ontmoetingsplekken, in het jongerencentrum, etc. Het stimuleren van contacten tussen

jong en oud en zoveel mogelijk de ondersteuning van jeugd verankeren in de samenleving zelf. Het platform “*Zorgdragen voor jeugd*” zet hier bijvoorbeeld op in.

Daar waar extra aandacht en ondersteuning nodig is, inzet van o.a. een actieve jeugd- en jongerenwerker, jeugdagent en de partners in het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Binnen de schoolse omgeving werken aan het door ontwikkelen van de zorgadviesteams, zodat zo vroeg mogelijk hulp en ondersteuning kan worden geboden. Een jeugdhulpteam, als spil in de hulpverlening, dat zelf situaties oppakt, contacten onderhoud met huisartsen en op basis van een verordening zorg toekent.

Concreet uitmondend in een aanpak voor duurzame sociale zorg voor jeugd en jongeren.

Uitvoeringsafspraken:

- Duurzame sociale zorg voor jong en oud.
- Aandacht voor armoede – ruimte voor maatwerkoplossingen.
- Komen tot een visie en plan van aanpak “Wonen met zorg”.

3.6. Gezondheid, spelen en sport

De wijkgerichte aanpak *Gezond leven in Vaals* is een goede manier gebleken om aan de gezondheid in Vaals te werken. Binnen deze aanpak werken we met een brede kijk op gezondheid. Niet alleen aandacht voor de (bereikbaarheid van) zorg, maar ook voor het verbeteren van de leefomgeving, voor de leefstijl van inwoners en hun deelname aan de maatschappij. (On)gezond zijn of worden kan meer dan één oorzaak hebben. Daarom vraagt een verbetering van de gezondheid ook om meer dan één focus.

Het is zowel voor de lichamelijke, geestelijke als sociale ontwikkeling van kinderen van groot belang dat zij in de directe nabijheid van hun woning kunnen spelen: Op veilige plekken die voldoende uitdaging bieden hun fysieke mogelijkheden te verkennen. Wij zijn van mening dat alle kinderen recht hebben op kwalitatief goede en veilige speelruimte en dat deze speelruimte op een evenredige wijze over de gehele gemeente verdeeld is.

Uitvoeringsafspraken:

- Bevorderen gezonde leefstijl.
- *Vaals Beweegt!* continueren en uitbouwen.
- Aandacht voor verbinden sport, bewegen en gezondheid/WMO.
- Inzetten op voldoende speelgelegenheden en - zo mogelijk nog belangrijker - op voldoende speelruimte van goede kwaliteit.
- Komen tot een Nota Sport & Bewegen.

3.7. Cultuur en verenigingen

Wij onderschrijven het belang van cultuur. Het draagt bij aan een goed vestigingsklimaat, maakt mensen creatief en inspireert. Vaals beschikt over veel kwaliteit, die uitgedragen mag worden.

Het verenigingsleven is bijzonder belangrijk in het kader van participatie en gemeenschapszin. Initiatieven waarbij leden zich breder inzetten voor de samenleving (bijvoorbeeld begeleiding van jeugd en/of ouderen) verdienen extra ondersteuning. Hiertoe kan het nieuw te creëren budget voor innovatie deels worden aangewend (in de nieuwe nota Sport & Bewegen kan dit bijvoorbeeld een plek krijgen).

Uitvoeringsafspraken:

- Waarderen actief verenigingsleven.
- Inspireren met cultuur.
- Bredere inzet steunen vanuit innovatiebudget .
- Uitgangspunt is dat verenigingen beschikken over een gezonde financiële basis én er ruimte wordt geboden om door te groeien.
- Inzetten op een helder en toekomstgericht beleid opdat de Vaalse verenigingen hun toekomstplannen hierop meerjarig kunnen afstemmen .
- Stimuleren tot deelname. Het participatiefonds, het jeugdcultuurfonds en het jeugdsportfonds hiervoor inzetten. Deelname aan het verenigingsleven mag niet door de hoogte van de contributie worden belemmerd. Sociale uitsluiting is onaanvaardbaar!

“Een uitnodiging om mee te doen”

Politiek Akkoord 2014-2018

4. Woon- en leefomgeving

Onderstaand gaan we in op de programmalijnen die nauw verbonden zijn met het thema woon- en leefomgeving.

4.1. Wonen

De kwaliteit van leven is voor een belangrijk deel afhankelijk van de kwaliteit van de woonomgeving. Wij streven naar een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor onze inwoners alsmede voor nieuwkomers. In de strategische visie constateerden we dat er te weinig evenwicht bestaat in het lokale woningaanbod. De sociale component overheerst in grote mate, de kwaliteit, de ruimte voor het midden en hoge segment alsmede een passend aanbod voor de betreffende doelgroepen zijn te beperkt. Wij blijven onverminderd achter de plannen inzake herinrichting/opwaardering van het centrum van Vaals, onder andere Julianaplein, Lindenstraat, Kerkstraat, staan. De komende periode zullen deze plannen worden gerealiseerd. Het creëren van een beter aanbod in het hogere segment zorgt voor een deel ook voor doorstroming en biedt perspectief voor het behoud en aantrekken van jongeren en starters .

Kwaliteit van wonen wordt ook mede bepaald door duurzaamheid. Niet alleen het groen in het buitengebied zien wij als kwalitatief onderscheidend vermogen, maar ook het groen in woonwijken en op straatniveau.

Een speciaal thema zal zijn het wonen met zorg. Door de veranderingen in de zorg zwaarte pakketten, wordt de ruimte voor intramurale zorgplaatsen beperkt, blijven zorgbehoevenden langer in de eigen woonomgeving en zal meer geïnvesteerd moeten worden in geschikt wonen, voorzieningen in de wijk en zorg aan huis, zowel formeel als informeel. We wensen dit in brede zin te bekijken. We denken daarbij niet alleen aan de traditionele concepten van WoZoCo's, maar zoeken naar nieuwe duurzame ontwikkelingen. Niet alleen naar meer levensloopbestendigheid van woningen, ook de woonwijk moet als het ware die toekomstbestendigheid bieden.

Uitvoeringsafspraken:

- Realisatie van het project herinrichting Julianaplein en omgeving, conform het nieuwe bestemmingsplan (zomer 2014), afronding is voorzien eind 2016.
- Strakke regie op de opwaardering van het gebied Kerkstraat/Lindenstraat conform de gekozen aanpak van bureau tURBlne.
- Realisatie van de ontwikkelingsplannen project Aan de Linde, voorzien voor 2015/2016.
- Behoud van de startersregeling.
- Stimuleren duurzaam bouwen.
- Specifieke aandacht voor een kwalitatief groene woonomgeving, zowel middels investeringen als ook middels actief en frequent onderhoud, waar mogelijk in samenwerking met de buurtbewoners.
- Samen met de sociale partners werken aan vernieuwend Plan van Aanpak 'Wonen met Zorg', waarin naast de traditionele WoZoCo's ook flexibele concepten van wonen met zorg in de wijk ruimte krijgen.

4.2. Studentenhuisvesting

De gemeenschap Vaals is gebaat bij een levendige omgeving, met een veelheid aan voorzieningen. Daarnaast is evenwicht in de samenstelling van de bevolking van groot belang. Om die redenen streven wij ook in de komende periode naar het aantrekken van vooral jonge inwoners. Naast de zorg voor een goed woningaanbod voor starters en jonge gezinnen, zetten wij nadrukkelijk de lijn voort van het werven van studenten uit Aken. De uitbreidingen van de Campus biedt een kans die wij niet mogen laten lopen. Studenten brengen levendigheid, zorgen voor een economische spin-off, maken voorzieningen mogelijk, waarvan onze inwoners kunnen profiteren. Enkele studenten vestigen zich wellicht na hun studie definitief als inwoner van Vaals of starten hier ter plaatse een bedrijfje. In het bestemmingsplan Selzerbeek zijn de ruimtelijke kaders gesteld. In de regionale Woonvisie hebben wij een uitzonderingspositie gekregen ten aanzien van ruimtelijke invulling die te maken heeft met de ontwikkelingen in Aken.

Uitvoeringsafspraken:

- Continueren van de ingezette lijn inzake de studentenhuisvesting in het gebied Von Clermontpark/Selzerbeek. Omdat wij de eerste stap in deze als de sleutel voor verdere ontwikkeling zien, overwegen wij zo nodig de financiële kaders te verruimen.
- In het verlengde van studentenhuisvesting geldt het Selzerbeekgebied ook in de komende periode onverminderd als het zoekgebied voor kleinschalige bedrijvigheid, al dan niet gekoppeld aan de ontwikkelingen in Aken.

4.3. Monumentaal erfgoed

Het voorgestane monumentenbeleid is gericht op het voortzetten van de lijn van de kaders van het monumentenbeleid. Doel is te voorkomen dat monumenten verdwijnen en eigenaren te faciliteren om het te behouden.

Daarnaast wordt een flexibele grondhouding aangenomen ten aanzien van een toekomstgerichte invulling van monumentale gebouwen, teneinde monumenten te beschermen en te trachten deze mooie historische gebouwen te laten bijdragen aan een kwalitatieve uitstraling en het bevorderen van de lokale economie.

Uitvoeringsafspraken:

- Voortzetting lijn van de kaders van het monumentenbeleid.
- Onderzoek naar de mogelijkheden van toekomstgerichte invulling monumentale gebouwen.

4.4. Natuur en landschap

Het buitengebied van Vaals is één van de kroonjuwelen van de gemeente. Reden waarom we de kwaliteit van het buitengebied willen behouden en versterken. In de Strategische Visie 2020 (Geef Vorm aan Vaals) is aangegeven dat sprake moet zijn van een evenwichtig gebruik van het buitengebied. Het buitengebied als grensoverschrijdend natuurgebied, waarin vooral fietsen en wandelen worden gepromoot en ondersteund. Daarnaast benoemen wij beleving van stilte, rust en ruimte als collectieve waarden voor kwaliteit van leven.

Om kwetsbare gebieden - gelegen in het stiltegebied - te beschermen is het van belang in de komende raadsperiode geluidsoverlast aan te pakken. Hierbij kan gedacht worden aan een pilootaanpak met een gerichte bewustwordingscampagne en aan controles op geluidsproductie. Als ultieme remedie kunnen de meest waardevolle plekken selectief bereikbaar gemaakt worden. Selectief bereikbaar maken houdt in dat bepaalde wegen in de hoofdzaak worden ingericht voor fietsers, wandelaars en bestemmingsverkeer. De bereikbaarheid van toeristische en recreatieve voorzieningen wordt te allen tijden gegarandeerd. Afstemming van de pilootaanpak, met de buurgemeente Gulpen-Wittem en de inwoners van het betreffende deel van het gebied, is hierbij een randvoorwaarde. Daarnaast zal geëvalueerd worden, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar de effecten voor de toeristische sector.

Uitvoeringsafspraken:

- Nadrukkelijk openstaan voor duurzame initiatieven. Een groene gemeente is een rijke gemeente. Derhalve meer middelen voor duurzaam groen in de kernen .
- Duurzaamheid wordt vast onderdeel van ons beleid.
- Prioriteren van het programma stilte- en leefkwaliteit buitengebied gedurende de raadsperiode 2014-2018.
- Beheersen overlast ongewenste mobiliteit middels pilootaanpak.

4.5. Verkeer en parkeren

Te voet, met de fiets of bromfiets, de auto of motor of met de bus, het maakt niet uit: iedere Vaalsenaar heeft de vrijheid te kiezen met welk vervoermiddel hij of zij van A naar B gaat. Wij blijven ervoor zorgen dat de verkeersdeelnemers veilig op hun bestemming kunnen aankomen, dat er voldoende goede wegen en fietspaden zijn waar men gebruik van kan maken en dat er voldoende ruimte is om de auto te parkeren.

Wij zien dat het buitengebied en andere toeristische plekken in het hoogseizoen dikwijls moeilijk bereikbaar zijn en dat er niet altijd sprake is van voldoende parkeerplaatsen. Daarnaast heeft parkeren in de kernen onze blijvende aandacht.

Openbaar vervoer is essentieel om te kunnen werken en participeren. Internationale busverbindingen dienen behouden te blijven of zelfs te worden uitgebreid. Het gemeentebestuur dient steeds samen met de Provincie de vervoersbedrijven te bewegen een optimale bereikbaarheid te verzorgen. De Flexbus in Vijlen is hiervan een goed voorbeeld.

Uitvoeringsafspraken:

- Fiets- en wandelpaden op peil houden en waar mogelijk uitbreiden.
- Nieuw parkeerbeleid ontwikkelen. Onderdeel is de uitbreiding van het aantal oplaadpunten voor elektrische auto's en een onderzoek naar het invoeren van parkeren per minuut bij de vervanging van de bestaande apparatuur.
- Mobiliteit en bescherming zwakkere verkeersdeelnemers verdient speciale aandacht (m.n. in de buurt van voorzieningen voor ouderen en kinderen. Komen tot een verbeterslag t.b.v. deze kwetsbare weggebruikers en dit onderwerp extra aandacht te geven bij elk infrastructureel project.
- Inzetten op passages en parkeervoorzieningen aan randen.
- Stimuleren gebruik parkeergarage.

“Een uitnodiging om mee te doen”

Politiek Akkoord 2014-2018

5. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Onderstaand gaan we in op de programmalijnen die nauw verbonden zijn met het thema toerisme en economische ontwikkeling.

5.1. Toerisme

Toerisme blijft de belangrijkste ‘kurk’ waarop onze lokale economie drijft. Toerisme is van groot belang voor de werkgelegenheid. Wij zijn niet op zoek naar massa-toerisme of enkel een toename van het aantal bezoekers danwel overnachtingen. Onze inspanningen zullen in de komende periode wederom gericht zijn op een toename van de toeristische bestedingen. Wij willen meewerken aan het versterken van de kwaliteit van het toeristisch aanbod en trachten een spreiding van toeristische activiteiten over de seizoenen te verbeteren. De pijlers daartoe zijn drieledig: de aantrekkingskracht van de fraaie kernen, met het historisch centrum in Vaals, het buitengebied en het natuurlandschap als kroonjuweel en het Drielandenpunt. Kwaliteit die we willen koesteren en versterken als onderscheidend vermogen.

Het Drielandenpunt vormt een kwetsbaar gebied. Een kwalitatieve opwaardering, een aanvullend en versterkend aanbod is gewenst, maar geen grootschalig toerisme. Het gaat ons om een hoger bestedingsniveau en een betere spreiding over het seizoen. Wij houden vast aan de kaders die de gemeenteraad in 2012 heeft gesteld. De gemeente zal indien nodig voor nieuwe ontwikkelingen via een nieuw bestemmingsplan de randvoorwaarden voor nieuwe ontwikkelingen moeten creëren.

We zien het gemeentehuis als het huis van de gemeenschap, een plaats waar contact met bestuur, dienstverlening maar ook andere activiteiten van en voor de samenleving bijeen komen. Om het gebouw ook voor de toekomst als hart van het centrum en van de gemeenschap te behouden, zien we een combinatie van gebruik met andere maatschappelijke dan wel commerciële functies. Het trekken van publiek van het beeldbepalende gebouw op het (nieuwe) Koningin Julianaplein.

De ambtelijke organisatie ontwikkelt zich steeds verder in het nieuwe werken, plaats- en tijdonafhankelijk. De ontwikkeling van een gemeentelijk servicecentrum in de wijk, zoals in de BMA te Lemiers verdient verder vervolg. Mogelijk dat een deel van de back-office vanuit een andere locatie zoals bijvoorbeeld de vrijkomende Grenslandhal zou kunnen opereren, waardoor een deel van het gemeentehuis vrij komt voor andere invulling.

Uitvoeringsafspraken:

- Vanuit de huidige kaders de randvoorwaarden scheppen om een ontwikkeling op het Drielandenpunt toe te staan die een duidelijke meerwaarde heeft voor het gebied, door iets nieuws toe te voegen, waarmee het huidige aanbod wordt versterkt.
- Continueren van de ingezette lijn inzake de toeristenbelasting middels constructief overleg met de ondernemers.
- Onderzoek naar de mogelijkheden voor het versterken van de toeristische aantrekkingskracht van het centrum van Vaals. O.a. onderzoek naar een concept met aanvullende alternatieve functies voor het gemeentehuis, uitgaande van meer openheid voor de gemeenschap en meer aantrekkingskracht voor publiek. In principe wordt niet uitgegaan van vervreemding van het gebouw. Resultaten eind 2015 beschikbaar.

5.2. Ondernemerschap

Onderscheidend vermogen kent Vaals ook als het gaat om het ondernemerschap. De hoeveelheid detailhandel en horeca is hoog in vergelijking met andere gemeenschappen van dergelijke omvang. In deze tijden van economische teruggang en verandering van de markt heeft het lokale ondernemerschap onze hulp en ondersteuning echter hard nodig. Er zijn impulsen nodig om meer klanten naar Vaals te halen. In nauw overleg met het ondernemerschap willen we hier aan werken. Daarnaast zien we teveel leegstand, hetgeen ons grote zorgen baart. Wij moeten nadrukkelijker regie voeren op het terugdringen van deze leegstand, niet enkel in de Kerkstraat/Lindenstraat, maar breder.

Uitvoeringsafspraken:

- Proef met gratis parkeren op bepaalde momenten (toeristenseizoen), gekoppeld aan activiteiten van ondernemers. Beoordelen effecten op de levendigheid en de lokale economie en bekijken of dit structureel moet worden ingevuld.
- Actieve wervingscampagne gericht op aantrekken nieuwe (euregionale) ondernemers in lijn met campagnes voor nieuwe studenten en woningzoekenden .
- Komen tot een aanvalsplan tegen de leegstand.

5.3. Werkgelegenheid

Werkgelegenheid is van eminent belang voor de welvaart en het welzijn van onze inwoners. Voldoende werkgelegenheid is echter een moeilijk thema in onze gemeenschap. De toeristische sector blijft een belangrijke bron, naast de lokale retail en kleine dienstverlenende bedrijfjes. We

zullen daarom het toerisme en het lokaal ondernemerschap, zoals reeds aangegeven, ondersteunen. Maar we zien meer mogelijkheden, vooral ook in de euregio. We willen onze inwoners van kind af aan, via scholing en begeleiding, bewustmaken en voorbereiden op een euregionale oriëntatie.

Uitvoeringsafspraken:

- Actief benutten van de mogelijkheden van werkgelegenheid in de euregio door inzet van arbeidsbemiddeling en reïntegratie in de richting van de regio Aken vanuit lokale regievoering.

5.4. Gesubsidieerde arbeid

De invoering van de Participatiewet staat voor de deur. Deze wet zal de huidige Wet Werk en Bijstand alsmede de Wet op de Sociale Werkvoorziening gaan vervangen. Het accent zal niet meer liggen op de voorziening (het recht op bijstand of uitkering), maar op maatschappelijke participatie (werk, tegenprestatie, scholing). Wij onderschrijven deze ontwikkeling volledig, omdat het past bij onze filosofie over de samenleving, waarin iedereen naar vermogen kan en moet meedoen.

De financiële problematiek rondom de uitvoering van de WSW stond de afgelopen jaren centraal. Heroriëntatie is aan de orde en principiële keuzes zullen gemaakt moeten worden. Ook hier valt een beweging om de regie dichter bij huis te halen te overwegen. Wij omarmen graag de kern van de Participatiewet bij het realiseren van verdere maatschappelijke ondersteuning aan mensen die dat nodig hebben.

Uitvoeringsafspraken:

- Onderzoek naar het cliëntenbestand en op grond daarvan de consequenties van een gemeentelijk werkbedrijf voor de Participatiewet in beeld brengen, om zodoende een principiële keuze te kunnen maken.
- Project Vaals Werkt en Heuvelland Werkt continueren en uitbouwen, mede in perspectief van een eigen werkbedrijf.

“Een uitnodiging om mee te doen”

Politiek Akkoord 2014-2018

6. Bestuur en dienstverlening

Onderstaand gaan we in op de programmalijnen die nauw verbonden zijn met het thema bestuur en dienstverlening.

6.1. Dienstverlening

Het gemeentebestuur werkt aan een bewuste omslag, waarbij steeds van buiten naar binnen wordt gedacht en gehandeld. Wij houden rekening met een veranderende en vaak complexe omgeving waarin onze inwoners centraal staan. Het inspelen op vragen en behoeften van inwoners is ons grootste doel, met de context waarbinnen die inwoners zich bevinden als vertrekpunt. Een dergelijke aanpak vraagt lef en daadkracht en brengt met zich mee buiten de geëigende paden te treden en procedures en regels los durven te laten in het belang van onze inwoners.

Wij willen ons onderscheiden in kwaliteit van dienstverlening en communicatie voor en met onze inwoners door gebruik te maken van de kracht van de kleinschaligheid. Niet alleen door een andere inrichting en werking van ons Klant Contactcentrum (KCC) in de lijn van de landelijke ontwikkelingen van elektronische dienstverlening, maar vooral ook door de dienstverlening dicht bij de inwoners te houden, ja zelfs te brengen. Dichtbij, zonder onnodige regels en procedures en waar dat kan ook sneller en eenvoudiger.

Uitvoeringsafspraken:

- Mogelijkheden voor het verminderen van de regeldruk onderzoeken en benutten.
- Snellere doorlooptijden van dienstverleningsprocessen, door effectievere inzet van ondersteunende middelen en schrappen van onnodige procedures. Waar mogelijk inwoners altijd binnen 10 werkdagen antwoord geven.

6.2. Veiligheid en handhaving

Een goed veiligheidsgevoel van onze inwoners is ons veel waard. Wij hechten dan ook veel waarde aan een veilige openbare ruimte en wensen de gebiedsgerichte aanpak in de kern Vaals via het Team Integrale Veiligheid (TIV) en het project Regionaal Coördinatiecentrum Fraudebestrijding (RCF) structureel voort te zetten. We verwachten een toenemende noodzaak voor het leveren van zorg aan inwoners, die we vanuit deze veiligheidsaanpak in een bepaalde problematiek aantreffen. Aanpak van problematiek start vanuit het aanbieden van oplossingen voor de oorzaken. Speciale aandacht gaat uit naar adequate brandpreventie bij kwetsbare groepen zoals ouderen en gehandicapten.

Wij willen echter ook waken voor overmatige controles bij inwoners en bedrijven. Er dient goed gebruik gemaakt te worden van opgedane ervaringen en risico-inschatting. Waar dat mogelijk is wordt de frequentie beperkt. Repeterende misstanden echter vragen om gerichte aanpak.

Uitvoeringsafspraken:

- Een uitgebreide evaluatie van de resultaten van de gebiedsgerichte aanpak (TIV en RCF) van de afgelopen jaren, waarna nadere prioritering volgt.
- Waar mogelijk gerichte aanpak van oorzaken van repeterende misstanden, zoals bijvoorbeeld huisjesmelkers.
- Komen tot concrete aanpak adequate brandpreventie bij kwetsbare groepen.

6.3. Bestuur

De complexiteit en dynamiek in de gemeenschap vraagt om verbinding en netwerken. Ook de gemeente moet steeds meer gebruik kunnen maken van een uitgebreid netwerk om de grote hoeveelheid opgaven en de forse nieuwe uitdagingen aan te kunnen. Kijkend naar de toekomst zien wij een kleine kernorganisatie met maximaal samenwerkende diensten en een grote flexibele schil om goed in te kunnen spelen op behoeften en initiatieven uit de gemeenschap. Wij kiezen voor een niet-vrijblijvende samenwerking binnen de regio Maastricht-Heuvelland, waarbij het koppelen van de krachten een duidelijke meerwaarde moet opleveren om ons beter in staat te stellen op lokaal niveau de regie te kunnen blijven voeren op zaken die er voor onze inwoners echt toe doen.

Voor Vaals is daarnaast de euregionale context van wezenlijk belang. De oriëntatie op Aken heeft ons de afgelopen jaren al voordelen opgeleverd voor onze inwoners. Wij willen deze oriëntatie verder intensiveren en nog meer richten op het benutten van kansen. We zien mogelijkheden op vele terreinen zoals onderwijs, werkgelegenheid, voorzieningen en ruimtelijke ontwikkeling. Maar ook in de directe omgeving van inwoners is een vervolgstap wenselijk. De kernen Vaalserkwartier en

Gemmenich kunnen nog meer betrokken worden bij de gemeenschap van Vaals, hetgeen over en weer voordelen kan opleveren.

Het bestuurlijke besluitvormingsproces bestaat in hoofdlijnen uit 3 fasen, te weten beeldvormend, oordeelsvormend en besluitvormend. Binnen de huidige vergaderstructuur van commissie- en raadsvergaderingen krijgt ons inziens de beeldvormende fase te weinig ruimte. Juist in deze fase zien we ruime mogelijkheden om samen met inwoners en maatschappelijke partners bepaalde ontwikkelingen en gewenste beleidsaanpassingen in een open dialoog te bespreken. Wij zullen dan ook meer dan voorheen belanghebbenden uitnodigen om gezamenlijk de beeldvormende fase op onderwerpen in te vullen.

In het bestuurlijke proces is voor ons ook de betrokkenheid van jongeren (waaronder kinderen) van belang. Wij zullen hier, bijvoorbeeld in samenspraak met de basisscholen, speciale aandacht aan besteden.

Uitvoeringsafspraken:

- Via de diverse portefeuillehoudersoverleggen beoordelen welke lokaal gewenste ontwikkelingen en projecten meer kracht kunnen krijgen door de kansen van samenwerking in Heuvelland-verband te zoeken.
- Samenleven over de grens versterken door inwoners uit Vaalserkwartier en Gemmenich meer te betrekken bij gemeenschap en verenigingen Vaals via communicatie en dergelijke.
- Een andere inrichting van het bestuurlijke besluitvormingsproces te onderzoeken, waarbij meer ruimte is voor dialoog met de samenleving in de beeldvormingsfase.
- Inventariseren en implementeren initiatieven om jongeren beter bij het bestuurlijk proces te betrekken.

6.4. Bedrijfsvoering

Wij onderschrijven de huidige bedrijfsvoeringsfilosofie van onze organisatie. In deze filosofie kiezen voor een actieve participatie in regionale strategische ontwikkelingen alsmede het behouden van lokale regie (en voor een belangrijk deel ook de capaciteit) van zaken die er voor onze inwoners toe doen. Alles wat context-gedreven is blijft lokaal (minimaal lokale regie). Alles wat systeem-gedreven is wordt georganiseerd vanuit het leidende concept winst in kwaliteit en efficiency.

Onze inspanningen moeten maximaal gericht zijn op het realiseren van de gewenste maatschappelijke effecten op de te onderscheiden beleidsvelden. De sturing dient in toenemende mate op effecten en zogenaamde outcome te worden gebaseerd. Daarbij gaat het niet enkel om absolute cijfers, maar worden, afhankelijk van de aard van het beleidsveld, vooral de gewenste effecten bepaald en bijgesteld in nauwe samenspraak met de doelgroep, vanuit de context geredeneerd.

Uitvoeringsafspraken:

- Bedrijfsvoeringstaken worden tegen het licht gehouden. Als samenwerking binnen de regio Maastricht-Heuvelland tot voordelen kan leiden op het vlak van kwaliteit en efficiency wordt gekozen voor opschaling.
- Sturing op effecten en outcome, gedifferentieerd naar de aard van de beleidsvelden, verbeteren en inzetten als vast onderdeel in de beleidscyclus en contracten met derden.

NAWOORD

De coalitie van V&O, Lokaal! en de PvdA wil **samen** met de inwoners, maatschappelijke partners en gemeenteraad (en daarbij gesteund door een betrokken ambtelijke organisatie) de komende vier jaar met veel bestuurskracht werken aan een samenredzaam, duurzaam, sociaal en onderling verbonden Vaals.

Laten we elkaars uitgestoken hand pakken en de gemeente Vaals loodsen naar een perspectiefrijke toekomst!

Namens de fractie V&O

Namens de fractie Lokaal!

Namens de fractie PvdA